

Serviceområde 17 Forsørgelse og Beskæftigelse

Faktabeskrivelse

Serviceområdet indeholder udgifter til forsørgelse (kontanthjælp, uddannelseshjælp, introduktionsydelse, introduktionsprogram for udlændinge, løntilskud til personer i fleks- og skånejob, ledighedsydelse, revalidering, sygedagpenge, førtidspension, boligstøtte, dagpenge til forsikrede ledige, midlertidig kontantydelse) og udgifter til den aktive beskæftigelsesindsats (driftsudgifter til aktiv beskæftigelsesindsats for ledige, nettolønudgifter til ledige ansat med løntilskud i kommuner og sygedagpengemodtagere) samt øvrige sociale formål.

Oversigt over antal forløb og personer på området de sidste to år:

	2015			2016		
	Antal Personer	Antal fuldtids-personer	Andel if.t. arbejdsstyrken*	Antal Personer	Antal fuldtids-personer	Andel if.t. arbejdsstyrken*
A-dagpenge	4.299	1.141	2,7	3.837	1.035	2,5
Kontantydelse
Arbejdsmarkedsydelse	409	115	0,3	.	.	.
Kontanthjælp	2.148	1.299	3,1	1.677	1.113	2,6
Uddannelseshjælp	1.133	667	1,6	1.217	686	1,6
Revalidering	121	79	0,2	115	75	0,2
Integrationsydelse	.	.	.	548	302	0,7
Sygedagpenge	5.882	1.157	2,7	5.819	1.081	2,6
Jobafklaringsforløb	344	174	0,4	510	278	0,7
Ressourceforløb	266	186	0,4	328	247	0,6
Ledighedsydelse	532	229	0,5	561	219	0,5
Fleksjob	1.155	1.008	2,4	1.289	1.134	2,7
Førtidspension	4.288	3.955	9,4	4.191	3.866	9,2
I alt	20.577	10.010	23,7	20.092	10.036	23,9

* Fuldtidspersoner i pct. af arbejdsstyrken 16-66 år opgjort i 2013 (arbejdsstyrken er defineret som beskæftigede plus ledige. Personer udenfor arbejdsstyrken udgør resten af befolkningen. De omfatter blandt andet personer i forskellige typer aktivering uden løn, personer der modtager efterløn, pensionister, kontanthjælpsmodtagere, der ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet og ikke-beskæftigede studerende – arbejdsstyrken udgjorde for Herning i 2013, 41.847 personer, hvor den samlede befolkning i alderen 16-66 år udgjorde 56.740 personer).

Kilde: www.jobindsats.dk

Note: "Antal personer i alt" kan indeholde gengangere – dvs. personer, der i løbet af perioden har modtaget mere end en ydelse.

Opgaverne på området varetages af Beskæftigelsesafdelingen med tilhørende afdelinger.

Fremtidsperspektiver

Økonomisk perspektiv

Reglerne for statsrefusion på kommunernes forsørgelsesudgifter blev ændret fra 4. januar 2016. Baggrunden for ændringerne er en politisk aftale om en reform af refusionssystemet (refusionsreformen). Formålet med aftalen var at skabe et mere enkelt og gennemskueligt system, hvor refusionssatserne for den statslige refusion af kommunernes forsørgelsesudgifter i udgangspunktet er ens på tværs af ydelser, og hvor refusionssatsen aftrappes over tid. Kommunernes medfinansieringsandel er fra 2016 således afhængig af, hvor længe den enkelte borger har modtaget offentlig forsørgelse:

Samlet varighed i offentlig forsørgelse	Refusionssats
Trin 1: De første 4 uger	80 pct.
Trin 2: 5. – 26. uge	40 pct.
Trin 3: 27. – 52. uge	30 pct.
Trin 4: Over 52 uger	20 pct.

De overordnede økonomiske konsekvenser af refusionsreformen er, at en mindre andel af kommunernes udgifter kompenseres direkte gennem refusion. I stedet modtager kommunerne et større tilskud gennem generelle tilskud efter objektive kriterier. På landsplan forventede man, at reformen ville betyde 5,8 mia. kr. (2016-pl) mindre i direkte statslig refusion i 2016, stigende til 7,8 mia. kr. i 2019. Tilsvarende beløb er overført til bloktilskuddet og fordeles mellem kommunerne i henhold til udligningssystemet.

Der er i 2016 samt 2017 indlagt en kompensationsordning der skal sikre begrænsning af hvor meget en enkelt kommune kan vinde eller tabe på omlægningen. Fra 2018 har reformen dog fuld gennemslagskraft.

Omlægning af refusionssystemet er en af de største ændringer af det kommunale finansieringssystem på beskæftigelsesområdet i en lang årrække. Det vil således være væsentligt at sikre løbende opfølgning på refusionsreformens konsekvenser over de kommende år, da de forudsætninger der er lagt til grund for reformen, kan ændres over tid.

Arbejdsmarkedsperspektiv

Indsatsen på beskæftigelsesområdet vil i de kommende sætte af på følgende udfordringer:

Kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne – I Herning Kommune skal indsatsen på beskæftigelsesområdet tage afsæt i såvel aktuelle samt fremtidige udfordringer. Når man ser på fremtidige udfordringer er det særligt vigtigt at sikre virksomhederne kvalificeret arbejdskraft på både kort og lang sigt.

At sikre fremtidig kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne sætter store krav til kommunen, der skal sikre samarbejde imellem arbejdsmarkedets parter, jobcentre og andre kommuner på området. Hvilket ligeledes skal ske inden for en ramme, der er under forandring pga. reformer og regelændringer mv.

Herning Kommune vil fremme balancen mellem udbud og efterspørgsel efter kompetencer og arbejdskraft gennem styrket tværgående samarbejde, for at tilføre virksomhederne og de beskæftigede bedre kompetencer. Samtidig skal flere ledige sikres arbejdserfaring og dermed styrkede muligheder for at vende tilbage på arbejdsmarkedet.

”Tæt på men uden for” arbejdsstyrken – Der er på landsplan en forventning om, at der vil være behov for at udvide arbejdsstyrken i de kommende år. Forventningen bygger på, at der vil komme en øget efterspørgsel efter arbejdskraft. Udvidelsen af arbejdsstyrken giver mulighed for, at kommunerne kan bringe flere langtidsledige på ”kanten af arbejdsmarkedet” tilbage i job. Det er således afgørende, at Herning Kommune understøtter de langtidsledige der er tættest på arbejdsmarkedet i at komme i job og blive selvforsørgende, f.eks. gennem målrettet jobformidling og virksomhedsrettede forløb.

At bringe borgere på kanten af arbejdsmarkedet ind i arbejdsstyrken, kan blandt andet ske igennem øget brug af ”småjobs” samt kombination af praktik og lønnede timer. Begge tilgange er nye metoder der skal understøtte borgernes indslusning på arbejdsmarkedet. Der vil ligeledes blive arbejdet med nye tilgang til opkvalificering (EGU, IGU mv.). Arbejdet med udvikling af opkvalificering og uddannelse, skal tage afsæt i en generel styrket og systematisk indsats, hvor der er fokus på samarbejdet imellem uddannelsesinstitutionerne og kommunen.

I processen er det dog tilsvarende vigtigt at sikre løbende støtte at borgerne på kanten af arbejdsmarkedet. Dette skal ske gennem fokus på samarbejde med de lokale virksomheder, samt øget brug af virksomhedscentre for personer, som har behov for praktik og jobtræning

Borgere der formentligt aldrig bliver selvforsørgende – Det er samtidig vigtigt, at Herning Kommune sikrer målrettet hjælp og støtte til borgere med komplekse sociale udfordringer eller markant nedsat arbejdsevne, så de ved hjælp af en helhedsorienteret og socialfaglig indsats kan sikres størst mulige deltagelse på arbejdsmarkedet.

Dette fokusområde handler om at anlægge en helhedsorienteret tilgang til borgere, der formentligt aldrig bliver selvforsørgende, samt at bevare fokus på at hjælpe den enkelte borgere til, at opnå så godt et liv som muligt. I arbejdet med denne målgruppe vil det være den tværfaglige indsats i hele kommunen der er i fokus.

Forebyggelse og efterværn – Der vil i de kommende år være særligt fokus på, at arbejde strategisk med forebyggelse og efterværn på beskæftigelsesområdet. Arbejdet med forebyggelse og efterværn skal sikre maksimal effekt af kommunens beskæftigelsesindsats. Der skal således fremadrettet været øget fokus på indsatser der har til formål at forebygge ledighed og sygefravær, samt

indsatser der kan sikre ledige og sygemeldte en bedre overgang tilbage på arbejdsmarkedet. Ligeledes vil der også være fokus på at ruste unge bedre i overgangen fra ledighed til uddannelse og job.

Nøgletal

Tabellen herunder viser "forsørgertrykket" – offentlige udgifter til offentlig forsørgelse – Herning sammenlignet med nøgletalskommunerne og hele landet.

OBS tabellen har tidligere været illustreret med udelukkende kommunale udgifter. Dette er dog ikke muligt længere, som følge af refusionsreformen. Nedenstående tabel illustrere således de samlede offentlige udgifter, herunder både de enkelte kommuners samt Statens udgifter.

Tabellen viser, at de offentlige forsørgelsesudgifter samlet set under ét, er en smule højere i Herning end i landet som helhed. Det fremgår i tabellen, at der er væsentlige forskelle mellem de enkelte ydelser, og på førtidspensionsområdet er Herning blandt de dyreste, mens udgifterne til kontanthjælp, er blandt de laveste.

2016	Offentlige udg. pr. pers. i befolkningen 16-66 år (kr./person)							
	Hele landet	Herning	Holstebro	Horsens	Randers	Silkeborg	Skive	Viborg
I alt	25.165,52	25.264,72	23.762,25	27.337,48	28.947,41	23.162,34	26.635,79	26.022,91
A-dagpenge	4.154,34	3.423,99	3.227,32	4.260,16	4.261,45	3.882,22	3.194,43	3.566,41
Arbejdsmarkedsydelse	103,41
Kontanthjælp	3.748,89	2.739,57	2.819,34	3.911,53	4.136,4	3.157,99	2.007,24	2.646,17
Uddannelseshjælp	1.035,62	1.133,22	981,77	1.413,28	1.438,24	1.133,06	841,91	1.062,09
Revalidering	310,42	257,91	133,96	137,86	39,84	682,57	85,66	128,54
Forrevalidering	26,95	.	17,56	1,03	3,31	15,58	1,4	4,29
Integrationsydelse	377,18	457,51	438,41	400,13	423,45	472,19	539,97	491,95
Sygedagpenge	3.051,99	3.085,65	2.940,21	3.535,72	3.449,44	3.295,29	3.427,39	3.702,8
Ressourceforløb	682,93	634,79	1.128,58	539,76	712,01	321,41	979,54	928,64
Ledighedsydelse	700,2	691,76	919,0	1.255,84	781,44	847,58	1.438,35	706,64
Førtidspension	10.973,59	12.840,32	11.156,1	11.882,17	13.701,83	9.354,45	14.119,9	12.785,38

Kilde: jobindsats.dk

Def.: Forsørgertrykket udtrykker, hvor meget hver person i befolkningen mellem 16-66 år bidrager med til forsørgelse af ydelsesmodtagere indenfor den viste periode og område. Udgifterne er opgjort i faste priser og omfatter perioder med og uden aktivering (ex. løntilskud). Der foreligger ikke oplysninger om forsørgelsesudgifter ifm. fleksjob. Sygedagpenge kan kun opgøres på årsniveau. "I alt" for alle ydelsesgrupper under ét er uoplyst, såfremt andre ydelser end fleksjob og sygedagpenge er uoplyst.

Der foreligger ikke oplysninger om forsørgelsesudgifter for fleksjob, midlertidig arbejdsmarkedsydelse, særlig uddannelsesydelse og jobafklaringsforløb – Disse forsørgelsesydelse indgår således ikke i opgørelsen. Sygedagpenge kan kun opgøres på årsniveau.

Økonomi

Serviceområde 17 - Forsørgelse og beskæftigelse	Regnskab 2015	Regnskab 2016	Vedtaget Budget 2017	Foreløbig Budget 2018
00.25.11 Beboelse	927	1.678	2.000	2.000
03.22.14 Ungdommens Uddannelsesvejledning	8.510	8.005	8.052	7.267
03.30.44 Produktionsskoler	6.967	7.230	7.231	7.231
03.30.45 Erhvervsgrunduddannelser	328	783	2.038	2.075
03.30.46 Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	8.182	6.004	3.970	3.970
04.62.90 Andre sundhedsudgifter - begravelseshjælp	1.512	1.692	1.821	1.821
05.32.33 Forebyggende indsats for ældre og handicappede	75	0	0	0
05.38.52 Botilbud til midl. ophold	1.458	1.285	0	0
05.38.58 Beskyttet beskæftigelse	3.281	3.415	3.458	3.279
05.46.60 Introduktionsprogram	4.161	187	-9.634	-12.057
05.46.61 Kontanthjælp og integrationsydelse til udlændinge	17.938	30.151	43.812	48.987
05.46.65 Repatriering	0	0	0	0
05.48.66 Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014	0	36.835	56.548	88.380
05.48.67 Personlige tillæg	7.023	7.363	7.198	7.241
05.48.68 Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	31.523	376.238	352.555	328.597
05.48.69-70 Førtidspension tilkendt før 2003	379.535	0	0	0
05.57.71 Sygedagpenge	116.859	109.939	110.673	112.594
05.57.72 Sociale formål	2.212	2.956	2.634	2.634
05.57.73 Kontant- og uddannelseshjælp	83.362	163.840	147.721	146.693
05.57.75 Afløb kontant- og uddannelseshjælp	57.156	2.421	-41	-41
05.57.76 Boligyldelse til pensionister	35.731	35.292	35.944	36.257
05.57.77 Boligsikring	29.031	29.148	28.839	29.576
05.57.78 Dagpenge til forsikrede ledige	142.405	127.728	135.054	130.249
05.57.79 Uddannelsesordning for ledige, der har opbrugt dag.	55	684	625	0
05.58.80 Revalidering	9.427	12.630	13.146	12.914
05.58.81 Løntilskud til personer i fleksjob	100.441	85.214	83.097	93.090
05.58.82 Ressource- og jobafklaringsforløb	47.189	70.671	77.170	82.391
05.58.83 Ledighedsydelse	0	32.706	30.457	30.109
05.68.90 Driftsudgifter, kommunale beskæftigelsesindsats	38.869	49.175	53.237	53.293
05.68.91 Jobcentrenes aktive indsats for forsikrede ledige	16.186	12.421	13.375	13.375
05.68.95 Løntilskud til ledige ansat i kommuner	2.476	883	0	0
05.68.96 Servicejob	0	8	0	0
05.68.97 Senior job til personer over 55 år	10.725	11.179	11.436	11.517
05.68.98 Beskæftigelsesordninger	22.222	19.250	22.253	22.253
05.72.99 Øvrige sociale formål	1.428	2.121	2.594	1.987
Forsørgelse og beskæftigelse i alt	1.187.194	1.249.132	1.247.263	1.267.682

Effektiviseringsmuligheder

Beskæftigelsesudvalget har siden medio 2016 arbejdet målrettet med prioritering i beskæftigelsesindsatsen. Prioriteringsarbejdet blev oprindeligt igangsat som følge af det ændrede refusionssystem på beskæftigelsesområdet, hvilket gav anledning til at revurdere kommunens beskæftigelsesindsats. Arbejdet munder ud i en række effektiviserings-, prioriterings- og investeringsforslag, som videreudvikles og implementeres i løbet af 2017 og fremadrettet.

Inden refusionsreformen var statens refusion til kommunerne afhængig af hvilke aktiviteter borgere på offentlig forsørgelse deltog i, og refusionssatserne var ligeledes forskellig for de enkelte forsørgelsesydelse. I det nye refusionssystem er refusionen ens på tværs af alle forsørgelsesydelse, hvor refusionen aftrappes over tid. Det vil sige jo længere en borger er på offentlig forsørgelse samlet set, jo lavere er Statens refusion af de kommunale udgifter til forsørgelse. Dette sætter ud fra et økonomisk perspektiv ekstra fokus på at sikre den størst mulige effekt af den aktive beskæftigelsesindsats.

Prioriteringsarbejdet skal dog ligeledes ses i sammenhæng med den opgave Beskæftigelsesområdet har fået i forbindelse med budgetforliget til 2017. I budgetforliget bad forligskredsen Beskæftigelsesudvalget om at overveje midlertidige investeringer på udvalgte områder for at skabe en bedre økonomisk balance. Derfor er der i prioriteringsarbejdet arbejdet videre med både prioriterings-, effektiviserings- og investeringsforslag.